

МОДЕЛЬ «ДЕШЕВОЇ РОБОЧОЇ СИЛИ» ЯК ГАЛЬМО СУЧАСНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

©Лотиш О.Я., Бригадир Б.В.

В сучасних умовах комп'ютерна техніка охопила усі сфери життєдіяльності сучасної людини. Її поширення сприяло появі нових цікавих та високооплачуваних професій. Сьогодні основою розвитку суспільства виступають, так звані, високі технології, які формують новий технологічний уклад. Тому стратегічний розвиток України визначатимуть сфери інформаційних технологій (ІТ) та програмного забезпечення (ПЗ). Це обумовило на державному рівні визначити курс на модернізацію національної економіки на основі розвитку ІТ-індустрії. Поки-що наша держава у вирішенні цих питань значно відстає від більшості розвинених країн світу. Якщо Україна не займе гідного місця на глобальному ІТ ринку, то вона може залишитися за межею світового розвитку, будучи постачальником дешевої робочої сили [1].

Сьогодні розвиток та створення повноцінної індустрії програмного забезпечення гальмується цілою низкою чинників, які можуть бути загрозою національній безпеці країни. Такими чинниками є вплив за кордон фахівців у галузі комп'ютерних технологій та передача закордонними замовникам результатів певних фундаментальних досліджень та науково-дослідних і науково-конструкторських робіт виконавцями за невелику винагороду без реєстрації авторських прав. Також негативно впливає на розвиток даної сфери недостатній рівень володіння англійською мовою серед фахівців. Перелічені вище чинники є породженням моделі «дешевої робочої сили», яка склалася за умов екстенсивного типу економічного зростання.

Виходячи з сучасних реалій економічного життя країни нами виокремлено джерела формування моделі «дешевої робочої сили»:

1. Передусім, існуюча податкова політика, в якій податок з доходів фізичних осіб не відноситься до бюджетоутворюючих, а таким є податок на додану вартість (ПДВ). Тому державні інституції в Україні не зацікавлені у зростанні доходів громадян. На противагу цьому в країнах Євросоюзу податки з доходів громадян складають 35-50% і займають лівову частку у наповненні бюджету країни.

2. Інерційна державна соціальна політика, в якій не подолана ціла низка соціальних виплат і пільг. Зокрема, нині налічується близько 120 категорій пільговиків, з яких лише 45 категорій мають право на пільги за соціальною ознакою, а 57 – за професійною, при цьому вони передбачені у 58 законах та більше як 120 підзаконних нормативно-правових актах [2].

3. Значне навантаження на роботодавців з фінансування соціальних заходів.

Наслідками моделі «дешевої робочої сили» є:

- наявність диспропорцій в оплаті кваліфікованої і некваліфікованої, розумової і фізичної праці. Протягом останніх років найбільші заробітки були у сфері фінансових, посередницьких послуг, а не в сфері матеріального виробництва. Співвідношення в посадових окладах між працівниками основних професій і керівниками в Україні сягає 1:200 на противагу європейським країнам, де ця норма становить від 1:4 до 1:12. Кожен четвертий найманий працівник в Україні перебуває за межею бідності. Таке ганебне явище, як бідність серед тих, хто працює, просто не має виправдання з позиції європейської практики [3];

- низька мотивація до економічної активності, яка не сприяє розвитку сучасної інноваційної інфраструктури. Середньомісячна заробітна плата в Україні за 2018 рік становила 7811 гривень, що еквівалентно €256; для порівняння: в Польщі – €1102, Великобританії – €3498, Франції – €2957, Німеччині – €3703 [3].

Отже, важливими чинниками розвитку інноваційної інфраструктури країни є наявність відповідної державної політики. Передусім потребує реформування податкова сфера з перенесенням акцентів від податку на додану вартість на механізми прямого оподаткування поточних доходів громадян. Також необхідно оптимально перерозподілити розмір єдиного соціального внеску між роботодавцями і домогосподарствами або запровадити прогресивну шкалу оподаткування доходів домогосподарств.

Література

1. Шевчук Ю. В. Особливості сучасного розвитку комп'ютерних технологій в Україні / Ю. В. Шевчук, О. Б. Потіха // Збірник тез доповідей VIII Міжнародної науково-технічної конференції молодих учених та студентів «Актуальні задачі сучасних технологій», 28-29 листопада 2018 року. — Т.: ФОП Паляниця В. А., 2018. — Том 3. — С. 252–253.
2. Ткаченко Л. Модель «дешевої робочої сили» та її наслідки для України / Л.Ткаченко. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://dt.ua/macrolevel/model-deshevoyi-robochoyi-sili-ta-yiyi-naslidki-dlya-ukrayini>
3. Дешева робоча сила: чому в українців такі низькі зарплати. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://m.znaj.ua/society/187556-desheva-robocha-sila-chomu-v-ukrajinciv-taki-nizki-zarplati>